

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

для здобувачів вищої освіти 2 курсу заочної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Управління охороною здоров'я та
фармацевтичним бізнесом»
Спеціальності 073 «Менеджмент»
Галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ГЛАДКОВА
Ольга Вячеславна

доцент кафедри менеджменту,
маркетингу та забезпечення
якості у фармації, кандидат
економічних наук, доцент

yezjf@nuph.edu.ua <https://quality.nuph.edu.ua/hladkova-olha-viacheslavna/>

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації.
- 2. Адреса:** 61140, м. Харків, вул. Заїківська, 18, 3-й поверх, т. 0572-67-91-72.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
- 4. Консультації:** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** під час виробничої практики зі спеціальності поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з професійно орієнтованих освітніх компонент навчального плану, засвоюються практичні навички щодо виконання певних функціональних обов'язків менеджера в охороні здоров'я. Під час виробничої практики зі спеціальності здобувачі вищої освіти детально ознайомлюються з діяльністю закладу охорони здоров'я (ЗОЗ) або фармацевтичної організації (ФО), вивчають їх організаційну структуру, аналізують поточну діяльність.
- 6. Мета освітнього компонента:** Метою виробничої практики зі спеціальності є узагальнення й удосконалення знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та формування готовності здобувачів вищої освіти до самостійної трудової діяльності в сфері менеджменту та адміністрування в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях в умовах невизначеності та мінливості їх діяльності задля забезпечення сталого розвитку, належної якості та ефективності медичної допомоги і фармацевтичного забезпечення пацієнтів, а також збір матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.
- 7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):
ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
- СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
- СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
- СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.
- СК 7. Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
- СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
- СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.
- СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління, господарської діяльності і охорони здоров'я.
- СК 12. Здатність формувати цінову політику в сфері охорони здоров'я і фармації, використовуючи технології бюджетування та прийоми сучасного прайсингу.
- СК 13. Здатність застосовувати сучасні методи управління медичним та фармацевтичним персоналом, аналізувати ефективність його використання, обґрунтовувати заходи з удосконалення системи управління персоналом в ЗОЗ і ФО і підвищення рівня його соціальної захищеності згідно із вимогами менеджменту якості і трудового права.
- СК 14. Здатність приймати участь в удосконаленні організації системи охорони здоров'я в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів якості та належних фармацевтичних практик, системно вибудовувати діяльність ЗОЗ і ФО згідно з концепцією державного управління охороною здоров'я, створювати умови для постійного підвищення якості медичної і фармацевтичної допомоги населенню (пацієнтам).
- СК 15. Здатність планувати фінансово-господарську діяльність ФО, ЗОЗ та їх підрозділів, формувати зважену фінансову політику приватних ЗОЗ і недержавних ФО шляхом збалансування економічних інтересів і соціальних функцій, здійснювати контроль за фінансово-правовими аспектами їх діяльності, планувати та визначати потребу у ресурсах, контролювати забезпеченість ресурсами та ефективність їх використання.
- СК 16. Здатність застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування зваженої інноваційної та інвестиційної стратегій організації, оцінювання і вибору ефективних інноваційних й інвестиційних проєктів для забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку ЗОЗ і ФО і підвищення якості медичної допомоги та фармацевтичного забезпечення пацієнтів, вибудовувати партнерські відносини між державою та представниками бізнесу для реалізації соціально важливих проєктів в галузі охорони здоров'я.
- СК 17. Здатність вибудовувати ефективні бізнес-процеси в організаціях, формувати систему економічного управління ЗОЗ і ФО, проводити моніторинг та діагностику ефективності їх діяльності, оцінювати можливі ризики і соціально-економічні результати управлінських рішень.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 3. Проєктувати ефективні системи управління організаціями.
- ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
- ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 14. Обґрунтовувати оптимальні господарські рішення та управлінські альтернативи з метою оптимізації використання ресурсів ЗОЗ і ФО, спираючись на прогнозовані тренди соціально-економічного та демографічного розвитку системи охорони здоров'я і фармацевтичного ринку, знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління і охорони здоров'я, визначати соціально-економічні результати управлінських рішень і оцінювати пов'язані з ними ризики.

ПРН 15. Управляти конкурентоспроможністю та сталим розвитком ЗОЗ і ФО шляхом розробки і реалізації стратегії інноваційного розвитку, реалізації ефективних інноваційних й інвестиційних проєктів, вибудовування партнерських відносин між державою та представниками бізнесу для реалізації соціально важливих проєктів (програм) в галузі охорони здоров'я.

ПРН 16. Моделювати і реалізовувати ефективні бізнес-процеси в ЗОЗ і ФО, формувати систему економічного управління в організаціях, здійснювати моніторинг та діагностику ефективності їх діяльності і фінансового стану для запобігання кризових явищ і забезпечення безперервності функціонування.

ПРН 17. Проводити моніторинг цін на світовому фармацевтичному ринку з метою визначення референтних цін на вітчизняні лікарські засоби, формувати цінову політику в приватних ЗОЗ і ФО для реалізації стратегічних цілей системи охорони здоров'я в Україні щодо підвищення доступності і якості медичної допомоги і фармацевтичного забезпечення населення.

ПРН 18. Планувати фінансово-господарську діяльність ФО, ЗОЗ та їх підрозділів, формувати зважену фінансову політику приватних ЗОЗ і недержавних ФО з урахуванням фіскально-правових аспектів їх діяльності в Україні, морально-етичних принципів і соціальної відповідальності.

ПРН 19. Застосовувати сучасні методи підбору та управління медичним та фармацевтичним персоналом, створювати умови для його ефективного використання і соціальної захищеності згідно з вимогами чинного законодавства про працю, презентувати стратегії ефективного використання персоналу.

ПРН 20. Розробляти і впроваджувати заходи (програми) з удосконалення організаційного механізму системи охорони здоров'я в Україні згідно з вимогами міжнародних стандартів якості та належних фармацевтичних практик, системно вибудовувати діяльність ЗОЗ і ФО згідно з концепцією державного управління охороною здоров'я для забезпечення належної якості медичної і фармацевтичної допомоги населенню (пацієнтам).

9. Статус освітнього компонента: обов'язкова.

10. Пререквізити освітнього компонента: виробнича практика зі спеціальності є однією із заключних ланок практичної підготовки, яка проводиться перед виконанням і захистом кваліфікаційної роботи. Її проходженню передують вивчення таких обов'язкових освітніх компонентів, як: «Управління персоналом і трудове право», «Соціальний менеджмент і соціальна відповідальність», «Господарське і міжнародне приватне право», «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій», «Обґрунтування господарських рішень і управління ризиками», «Фінансовий і інвестиційний менеджмент», «Бізнес-планування, облік і контролінг в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях», «Інформаційні системи і технології в управлінні» тощо.

11. Обсяг освітнього компонента: 4,5 кредити ЕКТС, з них 135 годин самостійної роботи.

12. Організація освітнього компонента:

Методи навчання:

- частково-пошуковий метод: Team-based learning метод роботи в малих групах;
- дослідницький метод: Research-based learning участь в науково-дослідницькій роботі.

Зміст освітнього компонента:

Виробнича практика зі спеціальності

Завдання 1. Дослідити організаційну структуру управління ЗОЗ (ФО) - бази практики:

Завдання 2. Дослідити організацію управління окремими функціональними сферами ЗОЗ (ФО) - бази практики:

Завдання 3. Проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності ЗОЗ (ФО) - бази практики за період 3-5 років:

Завдання 4. Описати основні бізнес-процеси та реалізовані проекти ЗОЗ (ФО) - бази практики:

Завдання 5. Проаналізувати загальні та функціональні стратегії ЗОЗ - бази практики.

Завдання 6. Збір матеріалів за темою кваліфікаційної роботи.

Семестровий диф. залік.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе виконання програми виробничої практики зі спеціальності по написання звіту з практики.

13. Види та форми контролю:

Складання звіту з виробничої практики зі спеціальності та щоденнику з практики. Захист звіту з практики

14. Система оцінювання з освітнього компонента: оцінювання результатів практичної підготовки здійснюється за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Максимальна кількість балів, яку здобувачі вищої освіти можуть отримати за підготовку звіту з виробничої практики зі спеціальності - 60 балів, захист звіту з переддипломної практики - 40 балів. Формою підсумкового контролю практики є диференційований залік.

Кількість балів з виробничої практики зі спеціальності, які нараховані здобувачу вищої освіти, конвертуються у 4-бальну шкалу таким чином:

Національна шкала	Шкала ECTS	Рейтингова оцінка, бали
5 - відмінно	A - відмінно	90-100
4 - добре	B – дуже добре	82-89
	C - добре	74-81
3 - задовільно	D - задовільно	64-73
	E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	60-63
2 незадовільно	FX - незадовільно	35-59
	F - незадовільно (потрібна додаткова робота)	1-34

Звіт з виробничої практики зі спеціальності *оцінюється за градацією «А»*, якщо він за змістом:

- 1) виконаний на високому методичному рівні та повністю відповідає вимогам цих методичних рекомендацій;
- 2) свідчить про ґрунтовне знання сучасних методів аналізу планування, прогнозування та економічного обґрунтування та досконале володіння обчислювальною технікою;
- 3) містить елементи самостійного дослідження окремих прикладних питань;
- 4) демонструє відмінне знання особливостей менеджменту ЗОЗ (ФО)- бази практики та його проблем;
- 5) має практичне значення для поліпшення результатів діяльності та ефективності менеджменту в ЗОЗ (ФО)- бази практики.

Крім того, під час захисту здобувач вищої освіти виявив глибоке розуміння основних проблемних питань, досконале володіння матеріалами, дав кваліфіковані відповіді на поставлені запитання і навіть істотні аргументи на захист поданих у звіті окремих положень, прикладних пропозицій і рекомендацій.

Звіт з виробничої практики зі спеціальності *оцінюється за градацією «В» або «С»* якщо він за змістом:

- 1) виконаний на високому методичному рівні і повністю відповідає вимогам цих методичних рекомендацій;
- 2) задовольняє не менше ніж три вимоги до оцінки «А».

Крім того, під час захисту здобувач вищої освіти виявив добре розуміння основних проблемних питань, дав кваліфіковані відповіді на поставлені запитання; має наявні несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення звіту й щоденника. Характеристика здобувача вищої освіти є позитивною. У відповідях на запитання членів комісії щодо програми практики здобувач вищої освіти припустився окремих неточностей, але загалом має тверді знання.

Оцінки «D» і «E» – недбале оформлення роботи та щоденника. Переважну більшість питань програми практики у звіті висвітлено, однак мають місце окремі розрахункові й логічні помилки. Характеристика здобувача вищої освіти в цілому є позитивною. Відповідаючи на запитання членів комісії здобувач вищої освіти почувався невпевнено, збивався, припускався помилок, виявив поверхові знання.

Оцінка «FX» – таку оцінку виставляють здобувачу вищої освіти, якщо у звіті висвітлено не всі питання або роботу підготовлено не самостійно. Характеристика здобувача вищої освіти у частині ставлення до практики та трудової дисципліни є негативною. На запитання членів комісії здобувач вищої освіти не міг дати задовільних відповідей.

15. Політики освітнього компонента:

Політика виробничої практики («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при проходженні виробничої практики зі спеціальності щодо академічної доброчесності, щодо відвідування баз практики, щодо дедлайнів, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з виробничої практики зі спеціальності (апеляцій) тощо. Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагиату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при написанні та підготовці звітів з виробничої практики зі спеціальності до захисту заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).. Виявлення ознак академічної недоброчесності у звіті здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування баз практики. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати бази практики відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства. (Положення А2.2-40-022 «Про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1.-pol-a2.2-40-022_polozhennia-pro-praktychnu-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-nfau.-red.04_2022-k.pdf), дотримуватися етичних норм поведінки. Тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження практики складає 45 годин на тиждень, у тому числі 1 година на день для оформлення звітних документів з практики (щоденник, звіт).

Політика щодо дедлайнів, ліквідації академічної заборгованості. Залік з виробничої практики зі спеціальності здобувачі вищої освіти складають викладачу кафедри в останній день або протягом перших п'ятнадцяти днів після закінчення терміну практики. Здобувачі заочної форми здобуття освіти мають можливість скласти залік з практики під час семестрового контролю, який настає після завершення практики. Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то йому надається можливість проходження практики повторно за індивідуальним графіком у вільний від навчання час (Положення А2.2-40-022 «Про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті»),

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти. Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з виробничої практики зі спеціальності, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultatuv-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Про вищу освіту [Електронний ресурс] закон України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text (дата звернення: 15.07.2023). – Назва з екрана. 2. Про освіту [Електронний ресурс] закон України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення: 15.07.2023). – Назва з екрана. 3. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України [Електронний ресурс] наказ Міністерства освіти України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text (дата звернення: 20.07.2023). – Назва з екрана. 4. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті ПОЛ А2.2-40-022 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1.-pol-a2.2-40-022_polozhennia-pro-praktychnu-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-nfau.-red.04_2022-k.pdf (дата звернення: 20.07.2023). – Назва з екрана. 5. Положення про організацію освітнього процесу в Національному фармацевтичному університеті. ПОЛ А1.1-38-018 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018.pdf
------------------------	---

	018_polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminami.pdf (дата звернення: 20.07.2023). – Назва з екрана. 6. Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті. ПОЛ А2.2-32-031-B [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminami.pdf (дата звернення: 20.07.2023). – Назва з екрана. 7. Документована процедура «Забезпечення взаємодії з базами практичної підготовки» ДП А2.2.2-40-063 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://job-dept.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/dp-a2.2.2-40-063_zabezpechennia-vziaiemodii-z-bazamy-praktychnoi-pidhotovky-red.02-2021.pdf (дата звернення: 20.07.2023). – Назва з екрана. 8. Посилкіна О.В., Гладкова О.В. Виробнича практика зі спеціальності : метод. рекомендації до проходження виробничої практики для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». - Харків : Вид-во НФаУ, 2024. - 30 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Порядок визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансується з державного та місцевих бюджетів : Наказ МОЗ від 11.07.17 р. № 782. Офіційний вісник України від 21.07.2017, № 57. ст. 347. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0851-17#Text (дата звернення 20.05.2023). 2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги щодо фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87. Офіційний вісник України, 99. – № 25. – ст. 1217. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text (дата звернення 02.04.2023). 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.20. № 246. Офіційний вісник України, 2000. – № 21. – ст. 99. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0288-00 (дата звернення 15.07. 2023). 4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99. № 242. Офіційний вісник України, 2000. – № 44. – ст. 229. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0750-99 (дата звернення 15.07. 2023). 5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99. № 246. Офіційний вісник України, 1999. – № 44. – ст. 2207. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text (дата звернення 15.07. 2023). 6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи». Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99. № 290. Офіційний вісник України, 2000. – № 3. – ст. 102. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text (дата звернення 12.07.2023). 7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99. № 318. Офіційний вісник України, 2000. – № 3. – ст. 102. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text (дата звернення 05.08.2028) 8. Про затвердження методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова КМУ від 27.12.17 р. № 1075. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-%D0%BF#Text (дата звернення 25.08. 2023) 9. Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти : Постанова КМУ від 03.04.15 р. № 426. Офіційний вісник України від 07.06.19 р., № 43, ст. 1483. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/426-2019-%D0%BF#Text (дата звернення 11.08. 2023) 10. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.12 р. № 5007-VI. Офіційний вісник України від 10.08.2012 р., № 58, ст. 2309. URL:

	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text (дата звернення 16.08.2023) 11. Як організувати систему надання первинної допомоги на місцевому рівні: оперативне керівництво. К. : 2018. – 372 с. URL: file:///C:/%D0%BC%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F/4992-phc_operational_manual_apr_2018_fin_web1.pdf (дата звернення 10.08.2023)
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/ . 2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua 4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.mof.gov.ua/uk 5. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA 6. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini 7. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=2937

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран мультимедійний – 2 од.; телевізор – 2 од.; Херох – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; програма Office Standard; програма для організації відеоконференцій ZOOM; Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE; Онлайн платформа Miro.